

SAARDE VALLAVALITSUSE SELETUSKIRI SAARDE VALLA 2017.AASTA EELARVE JUURDE

Saarde valla 2017.aasta eelarve on koostamise aluseks on “Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus”, “Valla- ja linnaeelarve seadus”, “Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus” (KOFIS) ja Saarde valla õigusaktid.

Valla hallatavad asutused, mittetulundustegevuseks toetust taotlevad isikud, valdkondade eest vastutajad, esitasid oma taotlused 2017.aastal kavandatavate tegevuste kohta. Vallavalitsus korrigeeris esialgseid taotlusi 67,7 tuhande euro võrra.

Rahandusministeeriumi 2016.aasta suvise majandusprognoosi alusel kasvab Eesti majandus 2016.aastal 1,3% ja 2017.aastal 2,5%. Aastaks 2018 oodatakse 3,0%st kasvu. Aastatel 2019-2020 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 2,7% aastas, mida toetab ühelt poolt kiirenev ekspordi kasv ning teisalt võrdlemisi tugev sisenõudluse kasv.

Sisenõudlus püsib 2016.aastal endiselt eelkõige eratarbimise toel, mis põhineb palgatulu kiire kasvu jätkumisel. Lisaks toetas kasvavate sissetulekute ostujõudu tarbijahindade langus aasta esimesel poolel. Aasta teisel poolel hinnatõus taastub ning kiireneb 2017.aastal oluliselt. Samal ajal peaks mõnevõrra pidurduma palgakasv ning hõive pöörduma kergesse langusse. Kuigi eratarbimise kasv on olnud majanduskasvuga võrreldes viimastel aastatel väga kiire, on selle kasvutempo jäänud siiski alla sissetulekute kasvule. See viitab tarbijate säästumäära tõusule, mida võib seletada reaalsissetulekute kasvuga kui ka üldise geopoliitilise ebakindlusega Euroopas.

Tööturu olukorra pingestumine jätkub ning palgasurved püsivad. Hõive kasv on jätkunud vaatamata madalale majandusaktiivsusele. Hõive määr ehk töötavate inimeste suhe tööealistesse inimestesse on ajaloolisel kõrgtasemel, mis koos tööealise rahvastiku vähenemisega seab piirid töötavate inimeste arvu edasisele kasvule.

Keskmise palga kasvutempoks on 2016.aasta esimesel poolel 6%. Kiire palgakasv tuli kasumite vähenemise hinnaga, mis ei saa reeglina kaua jätkuda. Kahaneva rahvastiku ning püsiva palgakonkurentsi tõttu naaberriikidega, ei ole põhjust oodata palgasurvet olulist alanemist. Palgakulude suhe SKPsse jääb lähiaastatel praegusel tasemel püsima.

2016.aasta valitsussektori eelarveülejäak ulatub prognoosi kohaselt 0,4%ni SKPst. Peamiseks ülejäagi tekitajaks on keskvalitsus, kus oodatust madalam investeerimismaht toob kaasa väiksema kulutaseme võrreldes 2016.aasta riigieelarvega. Haigekassa puudujääki kompenseerib Töötukassa samaväärne ülejäak. 2017.aastal on oodata valitsussektori eelarvepuudujääki 0,8% SKPst, kuna kohalike omavalitsuste ülejäak asendub investeerimismahu kasvu ootuses puudujäägiga. Järgnevatel aastatel peaks valitsussektori eelarvepositsioon pidevalt paranema.

Eelarve koostamisel on lähtutud seisukohast, et põhitegevuse kulud 2017.aasta eelarves suurenevad eelkõige hinnamuutustest ning lepingutest tulenevalt. Tööjõukulused on suurendatud seoses alampalga tõusuga ning üldise tööjõukulude 5%se suurenemisega. Eelarve koostamisel on järgitud Saarde valla arengukava.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt. Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Eelarve on viieosaline: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. Peale nimetatud osade jagatakse põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud tegevusalade järgi.

Saarde valla eelarve põhitegevuse tulude maht 2017.aastaks on kavandatud 4 317 978 eurot ning põhitegevuse kulude kogumaht on 4 002 538 eurot. Põhitegevuse tulemi ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 315 440 eurot. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Põhitegevuse tulemi mõjutab 2017.aasta investeerimisvõimet. Investeerimistegevus kokku on negatiivse tulemiga summas -608 992 eurot. Vahe kaetakse positiivse põhitegevuse tulemi ja likviidsete varade jäägi arvelt.

Eelarve tulemiks nimetatakse põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma. 2017.aasta eelarve tulemi jääb sarnaselt 2016.aasta eelarve tulemile negatiivseks.

2017.aasta eelarve kogu väljaminekute kavandatav maht on 4 699 812 eurot (2016.aasta eelarves 4 598 320 eurot).

Põhitegevuse tulud.

Tulud jaotatakse majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks: maksutulud, kaupade ja teenuste müük, toetused ja muud tegevustulud.

Põhitegevuse tulusid on 2017.aasta eelarvesse kokku planeeritud 4 317 978 eurot.

Maksutulud moodustavad Saarde valla 2017.aasta põhitegevuse tuludest 53,1%. Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks, maamaks.

Kõige suurem tuluallikas maksutuludes on füüsilise isiku tulumaks, mis laekub tulumaksuseaduse alusel. Tulumaksu kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust 11,6% kohalikule omavalitsusele.

Maamaksutulu on planeeritud 262 000 eurot. Saarde vallavolikogu on kehtestanud Saarde valla haldusterritooriumil ühtseks maamaksumääraks 2,4% maa maksustamishinnast, väljaarvatud haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumäär, mis on 1,5% maa maksustamishinnast. Saarde vallas on ca 20% pindalast maatükid, mis on kaitsealad, sihtkaitsevööndi maa, püsielupaikade sihtkaitsevööndi maa, piiranguvööndi maa, hoiualade maa. Eelpool nimetatud on kas maamaksust vabastatud või maksustatud 50% .

Kaupade ja teenuste müügitulud moodustavad eelarvetuludest 3,5%.

Riigilõivude planeerimisel on arvestatud eelmiste perioodide laekumisi.

Lapsevanema tasu lasteaia õppekulude katmisel on seotud alampalgaga. Alampalga tõusuga suureneb lasteaia õppemaks 2017.aastal ühe euro võrra 11,75 euronni lapse kohta. Lasteaia õppemaks on suunatud lasteasutuse majandamise- ja õppevahendite kulude katmiseks.

Lapsevanema tasu toitlustuskulude katmisel reale on planeeritud tulud maksimaalselt täidetud kohtade arvu järgi, arvestades maksuerinevusi.

Gümnaasiumi ja Tali toiduraha reale on planeeritud personali toitlustamisest laekunud tulud.

Tulud koolitusteenuse osutamisest reale on planeeritud teistelt omavalitsustelt, kelle elanike registris olevad lapsed õpivad Saarde valla koolides, laekuv tulu.

Koolieelsete lasteasutuste kohatasu reale on planeeritud tulud teistelt omavalitsustelt, kelle elanike registris olevad lapsed käivad meie lasteaedades.

Muud tulud haridusest real kajastub gümnaasiumile laekunud ürituse „Kaunim metsalaul“ tulu.

Muusikakooli õppemaks on planeeritud vastavalt õpilaste arvule diferentseeritud gruppides. Teistelt omavalitsustelt muusikakoolile real on planeeritud kokkulepete alusel laekumised omavalitsustelt, kelle lapsed käivad meie valla muusikakoolis.

Klubi tulude reale on planeeritud nii Kilingi-Nõmme klubi kui ka Tali seltsimaja tegevusest saadavad laekumised (kino, kontserdid, meelelahutusüritused, ruumide rent, suveaia rent).

Reklaamitulude reale on planeeritud "Saarde Sõnumites" ilmunud reklaami eest arvestatud tasud.

Sportitegevuse tulude reale on planeeritud Kilingi-Nõmme ja Tihemetsa spordihoone tegevusest saadavad laekumised. Suviste laagrite korraldamisest tulusid eelarvesse planeeritud pole.

Tugiteenuste tulude real kajastuvad puudega lastele tugiteenustelt riigipoolsed vahendid.

Üüri- ja renditulude real kajastuvad vallale kuuluvates hoonetes ruumide ja eluruumide kasutamisest laekuvad tulud, samuti vee- ja elektrimüügi vahendamisest saadavad tulud.

Muu toodete ja teenuste müügi all kajastuvad ajalehe müügitulud, tulud paljundusest, mitmesuguste trükiste müük ja muud tulud, mis ei kvalifitseeru eelnevate tuluridade all.

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 41,8%.

Tasandusfondist toetuse eraldamise aluseks on arvestusliku keskmise tegevuskulu ja arvestuslike tulude vahe.

Toetusfondis on hariduskulude toetused, toimetulekutoetused, sündide ja surmade registreerimise kulude hüvitus, sotsiaaltoetuste ning –teenuste osutamise toetused, vajaduspõhine peretoetus, lastehoiu teenuse toetus, kohalike teede hoiu toetus, jäätmehoolduse arendamise vahendid.

Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt on laekunud toetus gümnaasiumile ja klubile. Ühinemistoetuse suurus on eelarvesse planeeritud väljatöötatud valemi alusel.

Eelarvesse on planeeritud ka Haridus-ja Teadusministeeriumilt saadav õpilaskodu toetus.

Kultuurkapitalilt on klubile laekunud ürituse korraldamiseks.

Muud tegevustulud moodustavad eelarvetuludest 1,6%.

Keskkonnatasud ja saastetasud on planeeritud toetudes eelneva perioodi laekumistele. Varude müügi reale on planeeritud valla metsa müügitulud.

Põhitegevuse kulud.

Saarde valla 2017.aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad:

- Üldised valitsussektori teenused
- Avalik kord ja julgeolek
- Majandus
- Keskkonnakaitse
- Elamu-ja kommunaalmajandus
- Tervishoid
- Vabaaeg, kultuur, religioon
- Haridus
- Sotsiaalne kaitse

Kulud on majandusliku sisu järgi jaotatud järgmiselt: tööjõukulud, majandamiskulud ja toetused. Suurima osakaaluga on tööjõukulud, mis moodustavad põhitegevuse kuludest 55,9%(2016.a. 53,7%). Järgnevad majandamiskulud 33,9%ga(2016.a. 34,9%) ja tegevuskulude toetuste osakaaluks on 10,2%(2016.a. 11,4%).

Üldiste valitsussektori teenuste osakaal 2017.aasta eelarves on 13,7%(2016.a. 11,6%) ja siia alla kuuluvad volikogu, vallavalitsuse, valimiste, liikmemaksude ja ühistegevuse kulud. Samuti on selles osas planeeritud reservfond.

Volikogu tööjõukuludes kajastuvad volikogu 15-le liikmele makstavad hüvitused ja volikogu komisjonide liikmetele arvestatud tasud koos maksudega. Vastavalt seadusele on tööjõukuludesse planeeritud ka volikogu esimehele makstav hüvitis seoses ühinemisega. Majanduskuludesse on planeeritud büroo-, esindus- ja koolituskulud.

Vallavalitsuse tööjõukulude real kajastuvad ametnike, teenistujate ja töötajate tasud koos maksudega. Vastavalt seadusele on tööjõukuludesse planeeritud ka vallavanemale makstav hüvitis seoses ühinemisega.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetused, koolitused, vallamaja hoone ülalpidamiskulud, valla sõidukite ülalpidamiskulud, IT-alased kulutused, kulutused inventarile, sümboolikale. Toetuste real kajastub küttekulude sihtfinantseerimine.

Reservfondi suureks peab olema vähemalt 1% põhitegevuse kuludest ja see tingimus on 2017.aasta eelarves täidetud. Reservfond on vajalik ettenägematute kulude katmiseks.

Valimiste real kajastuvad komisjonide liikmete tööjõukulud ning majandamiskuludes kantseleitarvete, transpordi, koolituste kulud.

Liikmemaksu ja ühistegevuse kulude real kajastuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu liikmemaks ja mitmesugused ühistegevuseks suunatud vahendid.

Avaliku korra ja julgeoleku osakaal kuludest on 0,1%(2016.a. 0,1%).

Päästeteenuste reale on planeeritud toetus Saarde Vabatahtlikele Pritsumeestele tehnika garažeerimiseks ja hooldamiseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks.

Muu avaliku korra reale on planeeritud videovalvesüsteemi püsi- ja hoolduskulud ja toetus politseile.

Majanduse kulude osakaal on 3,4% põhitegevuse kuludest(2016.a. 4,0%).

Ettevõtluse arengu toetuse real kajastuvad liikmemaks Pärnu Lahe Partnerluskogule ja muud valla ettevõtjatele projektidega seotud kulutused.

Maakorralduse reale on planeeritud maaküsimustega seotud kulutused (katastriüksuste moodustamine, õigusabi, tarkvara hooldus jm), maakorraldaja kasutuses oleva auto ülalpidamiskulud, koolituskulud.

Teede ja tänavate korrashoiu reale on planeeritud majandamiskulude alla valla teede ja tänavate hooldusega seotud kulutused (lumetõrje, hõõveldamine, tolmuwabaks muutmine, kruusa, killustiku vedu, teeservade hooldus, truupide hooldus jne.).

Bussijaama reale on tööjõukuludeks planeeritud Tali bussiootepaviljoni hooldaja töötasud koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad peamiselt Tihemetsa ning Veelikse ootepaviljoni ülalpidamis-ja hoolduskulud. Kilingi-Nõmme bussijaam on haldamiseks antud Saarde Kommunaal OÜle ja kulutused kajastuvad toetuste real.

Keskkonnakaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 2,4%(2016.a. 2,2%).

Jäätmekäitluse reale on planeeritud jäätmete kogumise, ohtlike jäätmete kogumise, kevadise suurpuhastuse korraldamise kulud ja ka prügikastide remont ja asendamine.

Avalike alade puhastus on uus tegevusala eelarves. Siia kuulub tänavate, parkide jm. avalike alade puhastus sh. olmeprügi kogumine. Varasemalt kajastati neid kulutusi osaliselt jäätmekäitluse, haljastuse ja teede korrashoiu real.

Heitveekäitluse reale on planeeritud vahendid sademe- ja dreanaaživee käitlemiseks.

Haljastuse reale on majandamiskuludeks planeeritud heakorratööd Kilingi-Nõmme linnas, Tali asula ja muude avalike haljasalade hoolduskulud, lilled tänavatele ja haljasaladele, puude lõikused.

Elamu-ja kommunaalmajanduse osakaal põhitegevuse kuludest on 3,3%(2016.a. 4,1%).

Kommunaalmajanduse halduse majandamiskulude real kajastuvad vallale kuuluvate hoonete ja kinnistute ülalpidamiskulud. Siia reale on toodud üle ka Jäärja, Kanaküla, Tõlla külakeskustena tegutsevate ruumide ülalpidamiskulud summas 2000 eurot, sest senikehtinud tegevusala klassifikaator tühistatakse.

Veevarustuse reale on planeeritud vahendid võimalikuks erakorraliseks otstarbeks vallale kuuluvate pumplates.

Tänavavalgustuse real on kajastatud elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

Kalmistute majandamiskuludeks on planeeritud vahendid kalmistu tarkvarale, lilledele. Toetused tegevuskuludeks on määratud Saarde Kommunaal OÜ-le kalmistute halduskuludeks.

Tihemetsa sauna majandamiskulude reale on planeeritud peamiselt sauna elektrikulud. Toetused Tihemetsa sauna ja linnasauna real on planeeritud Saarde Kommunaal OÜ-le halduskuludeks (töötasud, küte, hooldus).

Muude elamu-ja kommunaalmajanduse majandamiskuludesse on planeeritud hulkuvate loomade ja varjupaiga kulud, pusrkkaevu, pargipinkide, valla veekogudega seotud kulutused, kopratamiste likvideerimise, suveaia seotud kulutused, jõulukuusk ning jõulutulede kulud, infotahvli andmeside jne.

Toetuste real kajastuvad toetused Saarde Kommunaal OÜ-le Tali teeninduspunkti korrashoiu, küttekulude ja koristaja tööjõukulude sihtfinantseerimiseks.

Vabaaja, kultuuri, religiooni osale on planeeritud 13,0% põhitegevuse kuludest(2016.a. 17,3%).

Sportklubide reale on planeeritud vahendid spordiklubide SK Saarde, MTÜ Sookuninga, Võimlemisklubi GITHA, Pärnumaa maleklubi, SK Vaablane toetamiseks. Jaotamiseks komisjonile on 11 760 eurot. Tihemetsa Motoklubile on planeeritud 3500 eurot. Treeneritoetuseks Võimlemisklubi Githale on eraldatud 2580 eurot ja maleklubile 2160 eurot. Võimlemisklubi Githa ja Pärnumaa maleklubi on saanud riigilt toetuse atesteeritud treenerite töötasustamiseks eeldusel, et vallapoolne toetus eelneva perioodiga võrreldes ei vähene.

Sportitegevuse majandamiskulude real on kajastatud vahendid valla eest võistlevate sportlastega seotud kulude katmisel. Toetuste real on vahendid spordiklubide kaudu läbiviidavateks valla spordiüritusteks.

Tihemetsa spordikompleksi real on tööjõukuludesse planeeritud spordikompleksi töötajate töötasud koos maksudega. Majandamiskuludes kajastuvad bürookulud, sideteenused, hoone ülalpidamiskulud, kulud inventarile, hügieenivahenditele, ürituste korraldamiseks.

Mänguväljakute majandamiskuludesse on arvestatud laste mänguväljakute jooksva remondi kulud, Tihemetsa mänguväljaku aia remont ning Tali mänguväljaku ümberkolimise kulutused. Sihtsuunitlusega on laekunud 5000 eurot Kilingi-Nõmme mänguväljaku uuendamiseks.

Lastelaagrite tööjõukulude real kajastuvad õpilaste töömaleva palgakulud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud üritustekulud. Toitlustamiskulud kaetakse projektipõhiste vahendite arvelt.

Vabaaja ürituste majandamiskuludesse on planeeritud mitmesuguste ürituste nagu emadepäev, lastekaitsepäev, jaanituli, jm. läbiviimise kulud. Seoses jällegi klassifikaatorite muutustega on siia planeeritud Kanaküla külakeskusele 100 eurot üritusteks, 3000 eurot varem kultuuriürituste real kajastatud metsalaulu, Võidupüha hommikukohvi ja eakate päeva läbiviimiseks.

Mittetulundusühingud ja seltsingud esitasid 19 taotlust toetuse saamiseks 12 685 euro ulatuses. Vaba aja reale on mittetulundustegevuse toetusi planeeritud 8000 eurot Toetusi jagab Saarde vallavolikogu kultuurikomisjon.

Kilingi-Nõmme, Allikukivi ja Tali raamatukogude töjõukulude reale on planeeritud vahendid raamatukogude tötajate palgavahenditeks koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, perioodika tellimiseks, sidekuludeks, lähetus- ja koolituskuludeks, ruumide ülalpidamiskuludeks, andmesideks, tarkvara hoolduseks, inventari soetamiseks ja hooldamiseks, teavikute ostmiseks.

Kilingi-Nõmme Klubi töjõukuludesse on arvestatud klubi tötajate, ringijuhitide tötasud koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulude, sideteenuste, lähetus- ja koolituskulude, hoone ülalpidamiskulude, isikliku sõiduauto rendi, andmeside, inventari soetuse ning hoolduse, katla hoolduse ja ürituste korraldamise ning ringide tegevusega seotud kulud. Klubi majandamiskuludesse on toodud kultuuriürituste realt 13 000 eurot vabariigi aastapäeva, pärimuspäeva, linnapäevade, valla aastapäeva jm. ürituste läbiviimiseks.

Tali seltsimaja töjõukuludesse on arvestatud juhataja ja ringijuhitide tötasud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, koolituseks, hoone ülalpidamiskuludeks, kulud infotehnoloogiale, inventari ja katla hoolduseks ning ürituste korraldamiseks.

Ajalehe rea töjõukuludesse on planeeritud ajalehe väljaandja palgakulud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud „Saarde Sõnumite“ trükikulud jm. ajalehe toimetamisel vajalikud väljaminekud.

Usuasutuste reale on planeeritud tegevuskulude toetus Saarde Katariina kogudusele.

Spordihoone töjõukulude reale on planeeritud spordihoone juhataja ja muu personali palgakulud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ning koolituskulud. Kinnistu ülalpidamiskuludesse on planeeritud vahendid ka gümnaasiumi staadioni hoolduseks. Peale eelneva on vahendid isikliku auto kasutamise rendiks, infotehnoloogiale, inventari soetamiseks ja hoolduseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks. Majandamiskulude real kajastuvad ka spordihoone kapitalirendilepingust tulenevad kulutused summas 17,7 tuhat eurot.

Hariduse näol on tegemist kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga, mis moodustab eelarvest 54,8%(2016.a. 50,8%).

Lasteaed „Krõll“ ja Tali lasteaia töjõukulude reale on planeeritud vahendid kogu personalile. Lasteaed „Krõll“ töjõukuludesse on planeeritud ka kahe kõrgharidusega õpetaja atesteerimise 10% palgatõus. Lasteaed „Krõll“ majandamiskuludesse on planeeritud vahendid bürookuludeks, sideteenused, lähetus- ja koolituskulud. Suure osa majandamiskuludest hõlmavad kinnistu ülalpidamiskulud. Veel on planeeritud vahendid isikliku sõiduauto rendiks, infotehnoloogiale, toidukuludeks, õppevahenditeks. Kulused inventarile on suurendatud seoses garderoobikappide uuendamisega. Täiendavalt on planeeritud 2000 eurot koolikohustuseks mitte valmis olevatele lastele.

Tali lasteaia majandamiskuludesse on planeeritud bürookulud, koolituskulud, ruumide korrahoiukulud, infotehnoloogiakulud, inventarikulud, toidukulud ja õppevahendite kulud.

Teistele omavalitsustele makstav lasteaia kohamaks on eelarvesse planeeritud üheksa Saarde valla lapse eest teiste omavalitsuste lasteaedades.

Tali põhikooli töjõukulude reale on planeeritud koolipersonali palgakulud kood maksudega. Sellel real kajastub ka esialgne omavalitsuse osa õpetajate palgavahenditeks, kuna riigipoolne

hariduskulude toetus ei kata väikese kooli vajadusi. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid administreerimiseks, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, kulud kooli traktorile ja isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogia- ning inventari kulud, kulud õppevahenditele, eririietusele.

Tali pedagoogide tööjõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid täiendkoolituseks.

Gümnaasiumi tööjõukulude reale on planeeritud palgavahendid koos maksudega kogu koolipersonalile. Majandamiskulude real kajastuvad vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, lähetus- ja koolituskulud, hoonetekompleksi ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogilised ja kulud inventarile ja selle hooldamisele, toitlustuskulud, õppevahendite ja õpilasürituste kulud. Toetuste real kajastuvad õpilaste sõidud, toidukulud võistlustel, olümpiaadidel, õpilaskodu riiklikult toetatavatele õpilastele suunatud toetused.

Gümnaasiumi eelarvesse on juba sisse arvestatud õpilaskodule lepingu alusel saadav toetus 30,0 tuhat eurot.

Teistele omavalitsustele õpilaskoha maksumuse arvestuse aluseks on õpilaskoha maksumus, mille piirmäär on seaduse alusel 88 eurot kalendrikuus õpilase kohta (v.a. erivajadustega). Väljaspool koduvalda käib koolides 45 õpilast.

Koolitoidu reale on planeeritud kokku nii riiklikud vahendeid põhikooli ja gümnaasiumi õpilaste toitlustamiseks kui ka omavahendid, et katta õpilaste lõunakulude ja toidu omahinna vahe, mis ületab toiduainete maksumust 0,78 senti õpilase kohta. Samuti on tasuta toitlustamine summas planeeritud vahendid õpilaskodus elavatele õpilastele.

Pedagoogide tööjõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid õppevahenditele ja täiendkoolituseks.

Seoses klassifikaatori muudatustega on huviharidus toodud hariduse valdkonda.

Muusikakooli tööjõukuludesse on planeeritud muusikakooli õpetajate ja koristaja töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto kasutamise kulud, andmeside, inventari hoolduskulud, õppevahendite kulud. Täiendavalt on vahendeid planeeritud koolituseks, arvutite rendiks. Remondiks on kavandatud 1300 eurot, mida on vaja välisukse asendamiseks jm. Toetuste real kajastub muusikakoolide liidu liikmemaks.

Huvikeskuste majandamiskulude real on planeeritud vahendid huvikoolidele ja ringidele. Toetuste reale on arvestatud vahendid Saarde Hariduselu Sihtasutusele õppetööväliseks huvitegevuseks 2400 eurot ja Saarde Motole 1200 eurot krossiraja hooldamiseks. MTÜ Saarde Moto on kaastatud Eesti Noorsootöö Keskuse projekti.

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse tööjõukuludesse on planeeritud vabaajakeskuse töötajate ja ringijuhtide palgavahendid koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulud, sideteenused, koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, vahendid infotehnoloogiale, inventarile, ürituste läbiviimiseks. Planeeritud on 1000 eurot puidust välisuksele ja 1000 eurot vabaajakeskuse sünnipäeva tähistamiseks.

Õpilasveo eriliinide majandamiskulude real kajastuvad kulutused õpilasvedudele vallasiseselt ja maakonnaliinidele. Toetuste reale on planeeritud ühistranspordikeskuses osalus.

Õpilaskodu reale on planeeritud vahendid õpilaskodu kulutuste katteks mujal õppivatele meie valla õpilastele.

Sotsiaalse kaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 9,3%(2016.a. 9,8%). Selle valdkonna eesmärgiks on valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks, kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele ning ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Sots. hoolekande teenused puuetega isikutele on planeeritud majandamiskuludeks mitmesuguste hooldus-, ravi-ja tehniliste abivahendite kulud. Toetuste reale on planeeritud puuetega isikute hooldajatoetused, neilt toetustelt makstav sotsiaalmaks. Samuti on siia planeeritud ühekordsed toetused puuetega isikutele.

Sots. hoolekande teenused eakatele majandamiskulude real on planeeritud hooldusteenuse ostmine jm. sotsiaalsed teenused. Toetuste reale on planeeritud ühekordsed toetused eakatele.

Koduteenuste rea tööjõukulude alla on planeeritud koduhooldustöötajate palgakulud koos maksudega. Majanduskuludesse on planeeritud bürookulud, sünnipäevalillede kulu hooldatavatele, koolituskulud, isikliku auto kasutamise rendikulud ja inventari kulud.

Sots. hoolekandeteenused peredele tööjõukuludesse on planeeritud puudega lapse tugiisikule arvestatud tasud.

Majandamiskuludesse on planeeritud erivajadustega laste transport, lastelaagrite kulud, asenduskodu teenused, tugiteenuste kulud jm. laste hoolekannet puudutavad kulutused. Toetuste reale on planeeritud valla poolt makstavad sünnitoetused, koolilõpetajate toetused, koduste koolieelikute toetused, ranitsatoetused, sõidusoodustuste toetused ning ühekordsed toetused peredele. Siia reale on kantud ka riigipoolne vajaduspõhine peretoetus summas 55 517 eurot ning raske- ja sügava puudega lastehoiu teenuse toetus 4983 eurot.

Toimetulekutoetuste rea majandamiskuludesse on kantud riigipoolne sotsiaaltoetuste ning -teenuste osutamise toetus, mis on mõeldud toimetulekutoetuste vormistamise ja maksimisega seotud kulude katteks ning sotsiaaltöötajate autokulude, koolituse jm. katteks. Toetuste real kajastuvad riigieelarvest eraldatud toimetulekutoetuste vahendid.

Sots. hoolekandeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele real kajastuvad majandamiskulude all ravikindlustuseta isikute ravikulud, matusekulud jm. Toetuste real kajastuvad ühekordsed toetused riskirühmadele.

Sotsiaalse kaitse halduse majandamiskuludesse on planeeritud valla sotsiaaltöötajate auto bensiinikulud, koolituskulud, erialaste trükiste soetamine, infotehnoloogilised kulutused.

2016.aastast kasutamata jäänud sihtotstarbelised vahendid.

„Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse“ järgi ei eelarvestata põhitegevuses kasutamata vahendeid uuesti.

Kooskõlas riigieelarve seadusega tuleb kohaliku omavalitsuse üksustel eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud toetusfondi vahendid üle kanda järgmisse eelarveaastasse samaks otstarbeks. Sellega tagatakse vahendite kasutamine vastavalt eraldamise eesmärgile.

Saarde valla 2016.aasta lõpu likviidsete varade jäägis on sihtotstarbelisi kasutamata vahendeid summas 56 909 eurot, mida võib kasutada lisaks eelarves sätestatule järgmiselt:

• Pedagoogid tööjõukuludeks	17 739 eurot
õppevahenditeks	6065 eurot
koolituskuludeks	2338 eurot
• Tali pedagoogid õppevahenditeks	844 eurot
• Toimetulekutoetusteks	21 220 eurot
• Sotsiaaltoetuste ning teenuste osutamise toetus	4054 eurot

- Vajaduspõhiseks peretoetuseks 2983 eurot
- Lastehoiu teenusteks 1666 eurot

Investeermistegevus.

Nimetatud osas on tulused planeeritud kokku 22 670 eurot.

Vara müügituludena on planeeritud 9000 eurot.

Kirjel põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on kajastatud Maavalitsuselt hajaasustuse veeprogrammi toetus 13 590 eurot.

Finantstuludesse on planeeritud 80 eurot pangaintresse.

Põhivara soetuse real kajastuvad kokku summas 431 000 eurot järgmised investeeringud:

- 1) teede ja tänavate renoveerimiseks on eraldatud kokku 100 000 eurot. Kavas on viia mustkatte alla Kilingi-Nõmme tänavaid vastavalt teede hoiu kavale
- 2) Lavi paisjärve puhkealale juurdepääsu rajamiseks on planeeritud 10 000 eurot
- 3) tänavavalgustuse reale on planeeritud 10 000 eurot Allikukivi – Tihemetsa kergliiklustee valgustuseks
- 4) esmatasandi tervisekeskuse projektile on planeeritud 25 000 eurot
- 5) haigla reale on planeeritud pesuköögi investeeringuteks 5000 eurot
- 6) Kilingi-Nõmme klubi katuse ja remondiks ja liuguksele on planeeritud 15 000 eurot
- 7) suveaia laululava parandustöödeks on planeeritud 6000 eurot
- 8) lasteaed Krõlli rekonstrueerimiseks on planeeritud 200 000 eurot
- 9) gümnaasiumile on investeeringuteks kavandatud 60 000 eurot söökla põranda komplekseks remondiks

Osaluste soetuse real kajastub valla sissemakse Saarde Kommunaal OÜ osakapitali 148 000 eurot Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks ja 16 000 eurot Saarde küla ÜVK taotluse esitamiseks.

Põhivara soetamise sihtfinantseerimiseks on eraldatud 28 780 eurot, mis koosneb järgmistest sihtfinantseerimistest:

- 1) veevarustuse real kajastuvad hajaasustuse programmi vahendid kokku 27 180 eurot
 - 2) usuasutuste real 1000 eurot on planeeritud Saarde kiriku tornikiivri remondi II etapi omaosaluseks ja 600 eurot Saarde pastoraadi töllakuuri katuse projekti osaluseks.
- Finantskulude real kajastuvad spordihoone kapitalirendi intressid vastavalt graafikule. Investeermistegevus kokku on -608 992 eurot, mis tähendab, et negatiivse summa ulatuses kaetakse investeeringuid põhitegevuse tulemi ja vaba jäägi arvelt.

Finantseerimistegevus.

Kohustuste tasumise real kajastuvad spordihoone rendimaksete põhiosa 62 842 eurot ja vallavalisusele kuuluva sõiduauto kapitalirendikohustuste täitmiseks kulub 2770 eurot.

Likviidsete varade muutuse eelarveosa.

Likviidseteks varadeks peetakse raha ja pangakontodel olevaid vahendeid eelmise eelarveperioodi lõpus. Nimetatud eelarveosa kajastab raha jäägi ülekandmist järgmise aasta eelarvesse, milleks on planeeritud 359 164 eurot.

Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse ja finantseerimistegevuse kogusumma vahega.

2016.aasta lõpus oli vallal likviidsete varade jääk 544 637 eurot, millest

- Suunatakse 2017.aasta eelarvesse kokku 359 164 eurot(-)
- Sihtotstarbeliste üleminevate vahendite jääk 56 909 eurot(-)
- Nõuete, kohustuste saldo aasta lõpuks 38 867 eurot(-)

Eelneva tulemusel jääb eelarvesse suunamata vahendeid 89 697 eurot.